

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
Факультет інформаційних і прикладних технологій
Кафедра політології та державного управління

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ

25.04.2025

м. Вінниця

№ 14

**засідання кафедри політології
та державного управління**

Голова — Чальцева О.М., доктор політичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри політології та державного управління;

Секретар — Дубель М. В., доктор філософії, ст. викладач кафедри політології та державного управління.

ПРИСУТНІ: 16

ВІДСУТНІ: 0

Порядок денний:

Про моніторинг ОП «Політичне консультування у сфері публічної політики» другого рівня вищої освіти «Магістр» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

СЛУХАЛИ:

Про моніторинг ОП «Політичне консультування у сфері публічної політики» другого рівня вищої освіти «Магістр» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 052 «Політологія».

ВИСТУПИЛИ:

Мацишина І.В. д.політ.н., проф, проф.кафедри політології та державного управління, гарант зазначила, що протягом березня-квітня 2025 р. було проведено моніторинг ОП «Політичне консультування у сфері публічної політики», до якого було залучено всі групи стейкхолдерів. Зроблено самоаналіз силабусів, опитування магістрів 1 року навчання, відповідність освітньо-професійної програми до стандарту та нового шифру переліку спеціальностей. Відповідно критеріям самоаналізу рекомендовано

внести наступні зміни у назву самої програми. Оскільки за новим переліком галузей знань і спеціальностей є І 10 «Соціальна робота та консультування», необхідно замінити «консультування» на «консалтинг» та прибрати «у сфері публічної політики». Також необхідно визначити предметну область програми як *консалтинг з питань взаємодії влади та громадянського суспільства*. У зв'язку з цим розширити перелік вибіркових дисциплін для набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) у відповідності до напрямку політичного консалтингу взаємодії влади та громадянського суспільства. Також запропонувати проведення магістерських тренінгів для бакалаврів, що має сприяти розвитку конкретних soft skills (лідерство, фасилітація, креативність, комунікаційні та організаційні навички). Скординувати теми практичних занять або тематику індивідуальних занять у відповідності до Цілі сталого розвитку 2030.

Ще однією пропозицією є внесення у силабуси безкоштовні он-лайн курси неформальної освіти, які може опанувати здобувач освіти у межах курсу. Додати до критеріїв оцінювання наявність інформальної та неформальної освіти та внести до силабусів прозорість оцінювання. Після опитування магістрів 1 року навчання є необхідність залучати до аудиторних занять зовнішніх професіоналів та експертів з політичного консультування, представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за освітньою програмою.

Прямухіна Н.В., д.е.н., проф., декан факультету інформаційних та прикладних технологій, проф. кафедри політології та державного управління зазначила, що у зв'язку з оновленням нормативно-правових підходів до організації освітнього процесу та відповідно до вимог чинного законодавства України щодо тривалості навчального року, адміністрацією університету прийнято рішення про уніфікацію структури навчального року для освітніх програм усіх рівнів. Зокрема, відповідно до Протоколу № 10 засідання ректорату Донецького національного університету імені Василя Стуса від 24 квітня 2025 року, на підставі пункту 14 частини першої статті 1

та статті 49 Закону України «Про вищу освіту», а також відповідно до Положення «Про організацію освітньої діяльності в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса», з метою стандартизації графіків освітнього процесу для програм за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр», встановлено наступний єдиний розподіл навчального часу з 1 вересня 2025 року: тривалість навчальних семестрів – 17 тижнів кожен; тривалість екзаменаційних сесій – до 6 тижнів; тривалість канікул – від 8 до 12 тижнів (включаючи зимові, літні, міжсеместрові періоди).

Дане рішення спрямоване на забезпечення відповідності освітнього процесу законодавчим вимогам (відповідає вимогам частини 3 статті 49 Закону України «Про вищу освіту», де зазначено, що навчальний рік має тривати не менше 30 і не більше 42 тижнів); сприяє уніфікації розрахунку навчального навантаження, стандартизації розподілу годин між освітніми компонентами; забезпечує раціональне планування навчального процесу, в тому числі з урахуванням канікул, державної атестації та інших форм освітньої діяльності; дозволяє синхронізувати графік навчального процесу із внутрішніми регламентами університету, формами навчання, обліком академічної успішності. Зміни схвалено з урахуванням пропозицій гарантів освітніх програм, завідувачів кафедр та академічних рад факультетів, що здійснюють підготовку за спеціальністю.

Прямухіна Н.В. наголосила на необхідності внесення змін у навчальні плани ОПП відповідно до цього рішення.

Примуш М.В., д.політ.н., проф, проф.кафедри політології та державного управління, член проєктної групи рекомендував визначити предметну область програми як консалтинг з питань взаємодії влади та громадянського суспільства. Це дозволить зосередити увагу на основних аспектах співпраці між державними інституціями та громадськими організаціями, що є критично важливим у контексті сучасних викликів, зокрема в умовах війни та соціально-політичних змін. Консалтинг у цій сфері передбачає не лише аналіз існуючих політик, але й розробку нових стратегій

взаємодії, що відповідають потребам суспільства. Важливо, щоб програма включала курси, які розглядають питання ефективного управління, комунікації та методів залучення громадян до процесів прийняття рішень. Такий напрям дозволить підвищити якість підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в командах, формувати партнерства між різними секторами та реалізовувати проекти, що сприяють розвитку громадянського суспільства. Студенти отримають знання про механізми впливу на політичні рішення, а також навички, необхідні для успішної роботи в середовищі, що постійно змінюється.

Польовий М.А., д.політ.н., проф, проф.кафедри політології та державного управління, член проєктної групи підкреслив, що для підвищення якості навчання до аудиторних занять рекомендується залучати зовнішніх професіоналів та експертів з політичного консультування, а також представників роботодавців. Це не лише збагатить навчальний процес практичними знаннями, але й допоможе студентам отримати безпосередній досвід та розуміння реальних викликів, з якими стикаються фахівці у своїй діяльності. Запрошення експертів дозволить студентам отримати актуальну інформацію про тенденції у сфері політичного консалтингу, а також ознайомитися з практиками, які використовуються в успішних проєктах. Це також сприятиме формуванню у студентів мережі професійних контактів, що є важливим аспектом у їхньому подальшому працевлаштуванні. Залучення представників роботодавців до навчального процесу дозволить краще адаптувати освітню програму до потреб ринку праці. Це може включати участь роботодавців у розробці навчальних модулів, проведенні практичних занять та стажувань для студентів.

Чальцева О.М., д.політ.н., проф., в.о. зав. кафедри політології та державного управління, член групи забезпечення ОП зауважила, що вітчизняні програми підготовки магістрів з політології часто спираються на класичний підхід, зосереджуючи увагу на теоретичних основах політичних наук. Вони включають курси, які охоплюють основи політичної теорії,

міжнародні відносини, державне управління та політичну аналітику. Цей підхід дозволяє студентам отримати глибокі знання про політичні системи, історію політичних ідей і механізми функціонування держави. Проте, з огляду на швидкі зміни в політичному середовищі та зростаючу складність соціальних процесів, класичний підхід може виявитися недостатнім для підготовки фахівців, які можуть ефективно реагувати на сучасні виклики. У зв'язку з цим, деякі вітчизняні програми починають інтегрувати міждисциплінарні елементи, включаючи соціологію, економіку та комунікаційні науки, що дозволяє розширити горизонти навчання. Закордонні програми підготовки магістрів з політології часто демонструють більш міждисциплінарний підхід. У сучасних умовах важливо, щоб освітня програма відповідала запитам ринку праці, надавала студентам навички, які є актуальними для роботодавців. Це може включати критичне мислення, аналітичні здібності, комунікаційні навички та вміння працювати в команді. Однак, при цьому не слід втрачати академічність та рівень університетської освіти. Важливо зберігати баланс між теоретичними знаннями та практичними навичками. Програма повинна забезпечити студентам глибоке розуміння політичних теорій і концепцій, а також навички, які дозволять їм адаптуватися до змінюваного політичного середовища.

Поліщук І.О., здобувачка другого рівня вищої освіти ОПП «Політичне консультування у сфері публічної політики» розповіла, що у межах моніторингу освітньо-професійної програми "Політичне консультування у сфері публічної політики" було проведено опитування серед здобувачів. Основною метою цього опитування була оцінка задоволеності програмою, а також виявлення їхніх потреб і очікувань. Здобувачі мали можливість висловити свою думку щодо задоволеності навчанням, обґрунтувавши свої відповіді. Також було запитано, які предмети, на їхню думку, відсутні в програмі, а які, навпаки, вважаються неактуальними. Це дозволяє групі забезпечення програми адаптувати навчальний план відповідно до потреб здобувачів. Учасники опитування також оцінювали, чи підтвердилися їхні

очікування від навчання, і чи впевнені вони в можливості реалізації отриманих знань і навичок у професійній діяльності. Це дуже важливо, коли під час навчання є можливість впливати на якість програми.

Коч Світлана Вадимівна, доктор політичних наук, професор кафедри політології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова наголосила на тому, що залучення зовнішніх експертів до лекцій та воркшопів для магістрів з політології є надзвичайно важливим аспектом освітнього процесу. І це відбувається в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова. Необхідно продовжувати утримувати зв'язок зі стейкхолдерами, оскільки доступ до актуальних знань і практичних навичок, які можуть отримати здобувачі, надає новий погляд на існуючі професійні проблеми та успіхи. Так інтеграція зовнішніх експертів у навчальний процес значно підвищує якість освіти, робить її більш практично орієнтованою та актуальною для сучасного ринку праці.

Доценко Максим, генеральний директор Національного комітету Товариства Червоного Хреста України поділився спостереженням про зростаючу потребу у політичних консультантах для громадських організацій, особливо в умовах війни. Війна створила нові виклики, які вимагають професійного аналізу та ефективних рішень. Політичні консультанти здатні допомогти організаціям адаптуватися до швидко змінюваного середовища, формуючи стратегії, що відповідають актуальним потребам суспільства. Громадські організації потребують експертів, які можуть аналізувати політичні процеси, розробляти комунікаційні кампанії та мобілізувати громаду. У складних умовах війни важливо, щоб ці організації могли ефективно взаємодіяти з державними структурами та міжнародними партнерами, що вимагає глибоких знань у сфері політики та консультування.

Наконечна Хагігат, директор ТОВ “Віртуальні телекомунікації” нагадала, що щороку бакалаври проходять практику на базі організації і останній рік були активно залучені до аналітичної роботи, яка стає дедалі важливішою в умовах сучасних викликів. Суспільство потребує якісного

аналізу політичних, соціальних та економічних процесів, що підкреслює необхідність професійних політичних консультантів. Запит на аналітичну роботу зростає, оскільки організації, урядові установи та неурядові структури шукають способи ефективного реагування на зміни. Політичні консультанти відіграють ключову роль у наданні стратегічних рекомендацій, аналізі даних та розробці комунікаційних стратегій. Вони допомагають організаціям зрозуміти складні політичні процеси та адаптувати свої дії відповідно до потреб суспільства. Тому це правильно, що програма навчання щороку змінюється та адаптується до реалій. Якість має бути на першому місці.

УХВАЛИЛИ:

1. Змінити шифр та назву спеціальності, за якою реалізується освітня програма спеціальності 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на нову назву спеціальності С2 «Політологія» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика та інформація».

2. Затвердити запропоновані за результатами моніторингу заходи спрямовані на вдосконалення ОПП. Внести відповідні зміни в ОПП і навчальні плани.

3. За результатами проведеного моніторингу ОПП підготовки магістрів зі спеціальності С2 за результатами проведеного моніторингу вважати ОПП такою, що потребує змін та подати проєкт ОПП 2025 року на громадське обговорення.

Результати голосування:

За: 16

Проти: 0

Утрималися: 0

Голова

Олена ЧАЛЫЦЕВА

Секретар

Михайло ДУБЕЛЬ